1.10.2018

Asiantuntijakutsu Valtiovarainvaliokunnan kunta- ja terveysjaostoon 2.10.2018; HE 123/2018 vp, HE eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2019; Veteraanipalveluiden rahoitus ja palvelun toimivuus

HE 123/2018 vp, HE eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2019

Valtiokonttori on valmistellut yhdessä sosiaali- ja terveysministeriön kanssa vuoden 2019 talousarvioehdotusta luvun 33.50 Veteraanien tukeminen osalta.

Valmistelun pohjana ovat olleet sota- ja sotilasinvalidien sekä rintamaveteraanien lukumäärätiedot:

Lukumäärä vuoden lopussa	2017 tot.	2018 arvio	2019 arvio
Sotainvalidien määrä	1 493	1 150	885
Sotilasinvalidien määrä	2 040	1 938	1 841
Rintamaveteraanien määrä	12 298	9 617	7 387
Sotainvalidien omaisten määrä (=huoltoeläkkeen saajat)	4 338	3 687	3 134
Eräissä Suomen sotiin liittyvissä tehtävissä palvelleiden määrä	3 148	2 802	2 494
Puolisokuntoutukseen oikeutettujen leskien ja puolisoiden määrä	3 315	2 950	2 626

Edunsaajien määrät vuosina 2017–2019

Lukumäärän on tällä hetkellä laskettu vähenevän noin 23 prosenttia vuodessa.

Valtiokonttori kilpailutti vuonna 2017 sotainvalidien ja sotaveteraanien hoito- ja kuntoutuspalveluja vuosille 2018–2022. Tavoitteena oli varmistaa sota- ja sotilasinvalideille ensiluokkainen hoito ja kuntoutus sekä sotaveteraaneille ja eräille erityisryhmille ensiluokkainen kuntoutus.

Kilpailutus vaikutti momentteihin 51, 52, 53, 55 ja 56. Kilpailutuksella, auditoinneilla ja laadun kehittämistoimilla hillitään hintojen nousua ja huolehditaan palvelujen laatuun liittyvistä tavoitteista. Asiakkaiden määrä vähenee, mikä laskee kustannuksia. Toisaalta asiakkaat tarvitsevat aiempaa enemmän hoivaa ja palveluja, mikä nostaa kustannuksia. Kokonaisuudessaan määrärahatarve ei ole merkittävästi muuttunut.

Valtiokonttori
Statskontoret
State Treasury

Sörnäisten rantatie 13, Helsinki | PL 14, 00054 VALTIOKONTTORI
Puh. 0295 50 2000, Faksi 0295 50 3333, www.valtiokonttori.fi

Uutta sopimuskautta on kulunut alle vuosi, mutta vaikuttaa siltä, että palvelut toimivat hyvin ja asiakkaat ovat tyytyväisiä.

Momenttikohtaisesti lausumme seuraavaa:

51. Sotilasvammakorvaukset (arviomääräraha)

Valtiokonttori esittää, että momentin määräraha olisi määrärahaesityksen 85 378 000 euroa mukainen.

52. Valtion korvaus sota- ja sotilasinvalidien kuntoutus- ja hoitolaitosten kustannuksiin (siirtomääräraha 2v, Veikkaus Oy:n tuoton käyttö)

Valtiokonttori esittää, että momentin määräraha olisi määrärahaesityksen 38 000 000 euroa mukainen.

53. Valtionapu sotainvalidien puolisoiden kuntoutustoimintaan (siirtomääräraha 2 v)

Valtiokonttori esittää, että momentin määräraha olisi määrärahaesityksen 3 100 000 euroa mukainen.

54. Rintama-avustus eräille ulkomaalaisille vapaaehtoisille rintamasotilaille (siirtomääräraha 2 v)

Valtiokonttori esittää, että momentin määräraha olisi määrärahaesityksen 45 000 euroa mukainen.

55. Eräät kuntoutustoiminnan menot (siirtomääräraha 2 v)

Valtiokonttori esittää, että momentin määräraha olisi määrärahaesityksen 3 500 000 euroa mukainen.

56. Rintamaveteraanien kuntoutustoiminnan menot (siirtomääräraha 2 v, Veikkaus Oy:n tuoton käyttö)

57. Valtionapu rintamaveteraanien kuntoutustoimintaan (siirtomääräraha 2 v)

Valtiokonttori esittää, että momenttien 56 (58 400 000 euroa) ja 57 (8 000 euroa) määrärahat olisivat määrärahaesityksen mukaiset.

Vuonna 2017 rintamaveteraanien kuntoutukseen käytettiin 19 598 000 euroa (jaettu määräraha 15 965 000 euroa, lisämääräraha 3 370 000 euroa ja kuntien kotona asumista tukevista palveluista kuntoutukseen siirtämää määrärahaa 263 000 euroa). Kunnat palauttivat 740 000 euroa, mikä on 3,77 % jaetusta määrärahasta. Palautunut määräraha jaetaan syksyllä 2018 lisämäärärahatarpeesta ilmoittaneille kunnille.

1.10.2018

Vuonna 2017 kotona asumista tukeviin palveluihin käytettiin 34 030 000 euroa (jaettu määräraha 25 000 000 euroa, lisämääräraha 9 293 000 euroa ja kuntien kotona asumista tukevista palveluista kuntoutukseen siirtämää määrärahaa 263 000 euroa). Määrärahasta kunnat palauttivat 840 000 euroa, mikä on 2 % jaetusta määrärahasta. Palautunut määräraha jaetaan syksyllä 2018 lisämäärärahatarpeesta ilmoittaneille kunnille.

Kunnat ilmoittivat tämän vuoden toukokuussa Valtiokonttorille palautuvien määrärahojen lisäksi 19,3 miljoonan euron lisämäärärahatarpeesta vuonna 2018. Lisämäärärahaa kunnat ilmoittivat tarvitsevansa erityisesti kotona asumista tukeviin palveluihin. Tämän perusteella Valtiokonttori pitää määrärahaan tehtyä 20 miljoonan euron resurssilisäystä tarpeellisena ja oikean suuruisena.

58. Rintamaveteraanien kotiin vietävät palvelut (arviomääräraha)

Valtiokonttori esittää, että momentin määräraha olisi määrärahaesityksen 19 500 000 euroa mukainen.

Vireillä olevassa lakimuutoksessa ehdotetaan, että rintamaveteraaneille mahdollistettaisiin saman sisältöiset kotona asumista tukevat palvelut kuin sotainvalideille sotilasvammalain perusteella.

Rintamaveteraaneja oli vuoden 2018 alussa noin 12 300. Valtiokonttorin tekemien kustannuslaskelmien mukaan, jos yhtä suuri osa rintamaveteraaneista käyttäisi kotona asumista tukevia palveluita kuin mitä sotainvalideista palveluita käyttää, olisi kustannusvaikutus arviolta 116,6 miljoonaa euroa vuonna 2019.

Jos lakimuutos tulisi voimaan 1 päivänä marraskuuta 2019 lukien, lakimuutoksen kustannusten arvioidaan olevan kuudesosa 116,6 miljoonasta eurosta eli 19,5 miljoonaa euroa.

Määrärahan todellista tarvetta on vaikea arvioida. Rintamaveteraaneja on vuoden 2018 lopussa arvioitu olevan yli kahdeksan kertaa enemmän kuin sotainvalideja. Määrärahan tarve muuttuu arvioidusta, jos rintamaveteraaneista suurempi tai pienempi osa käyttää palveluja kuin sotainvalideista. Myös se, mitä palveluja käytetään, vaikuttaa määrärahatarpeeseen.

Pääjohtaja Timo Laitinen

Apulaisjohtaja Hanna Koskinen

Valtiokonttori
Statskontoret
State Treasury

Sörnäisten rantatie 13, Helsinki | PL 14, 00054 VALTIOKONTTORI
Puh. 0295 50 2000, Faksi 0295 50 3333, www.valtiokonttori.fi